

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 256/2013 cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 228 din 25 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000 cu privire la activitatea editorială

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr. 256/2013 cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 228 din 25 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000 cu privire la activitatea editorială este elaborat de Ministerul Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 256/2013 cu privire la aprobarea unor acte normative pentru implementarea Legii nr. 228 din 25 noiembrie 2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 939-XIV din 20 aprilie 2000 cu privire la activitatea editorială are ca obiect <i>modificarea Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare a traducerii și editării cărții naționale în străinătate din bugetul de stat.</i></p> <p>Elaborarea proiectului de act normativ este determinată de necesitatea ajustării și modificării unor prevederi ale Regulamentului supra menționat, urmare a deficiențelor constatate în procesul de aplicare a acestuia.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Elaborarea proiectului de act normativ derivă din Planul de acțiuni al Ministerului Culturii pentru anul 2026, Obiectivul sectorial 1.1. <i>Dezvoltarea și promovarea sectorului cultural, creativității artistice și industriilor creative</i>, aprobat prin Ordinul ministrului Culturii nr. 30/2026 (acțiunea nr. 7). De asemenea, proiectul de hotărâre de Guvern constituie o prioritate inclusă în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025 – 2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 818/2025, Clusterul 3 “Competitivitate și creșterea incluzivă”, Capitolul 26 “Educație și cultură”, Anexa B (acțiunea nr. 23 – “Implementarea programelor de traducere, editare a cărții și revistelor culturale”) și Planul național de dezvoltare pentru anii 2026-2028 (Obiectivul general 4), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.238/2025, prin care prevăd implementarea programelor de traducere și editare a cărții naționale în străinătate.</p> <p>Prezentul proiect de act normativ este fundamentat pe experiența acumulată în cadrul Concursului Programului de traducere și editare a cărții naționale în străinătate, în procesul de organizare a ediției 2025 privind depunerea dosarelor și ofertelor de către editurile străine. Se menționează că ediția 2025 a avut caracter pilot. Deși etapele concursului s-au desfășurat conform prevederilor Regulamentului în vigoare, etapa de semnare a contractelor a evidențiat anumite dificultăți de ordin administrativ și financiar.</p> <p>În acest sens, au fost formulate recomandări și propuneri din partea Ministerului Finanțelor (<i>Trezoreria de Stat</i>), prin care s-a semnalat faptul că, potrivit prevederilor actuale ale Regulamentului în vigoare, finanțarea serviciilor de editare (<i>de tipar</i>) și a întregului tiraj al cărților editate peste hotare ar urma să fie reflectată în bilanțul Ministerului Culturii. Or, prin natura și conținutul mecanismului de finanțare, aceste bunuri nu intră în gestiunea sau patrimoniul Ministerului Culturii, motiv pentru care reflectarea lor în evidența contabilă a instituției nu este justificată. În consecință, această abordare generează dificultăți de ordin contabil și administrativ, în raport cu specificul implementării programului de traduceri în străinătate.</p> <p>În aceste condiții, se impune intervenția Ministerului Culturii în vederea operării</p>

modificărilor necesare pentru corelarea mecanismului de finanțare cu cadrul normativ aplicabil și pentru asigurarea unei gestionări eficiente și conforme a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat.

Având în vedere că programul de traduceri vizează, în principal, susținerea serviciilor de traducere a operelor autorilor autohtoni în străinătate și a dreptului de autor iar componenta de editare (*tipar*) nu reprezintă un element esențial al obiectivului programului, se propune revizuirea cadrului normativ în sensul delimitării clare a cheltuielilor eligibile. Intervenția în cauză va contribui la simplificarea procedurii administrative și la evitarea dificultăților de ordin contabil.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de act normativ prevede excluderea sintagmei „*nerambursabil*”, la orice formă gramaticală, din HG și din textul *Regulamentului privind mecanismul de finanțare a traducerii și editării cărții naționale în străinătate din bugetul de stat* (Anexa nr. 2² la Hotărârea Guvernului nr. 256/2013), în vederea clarificării destinației finanțării. De asemenea, sintagma „*traducere/editare*” se revizuieste în punctele 2 și 3, iar sintagma „*editare*” se exclude din punctele 4, 7, 10, 13, 18, 34, 37, 42, 44, 48, 49 și 51, care vizează obiectul finanțării, fiind menținută însă în cadrul mecanismului de finanțare, respectiv în denumirea Regulamentului și în punctele 1–3 ale acestuia, în conformitate cu prevederile cadrului normativ primar. Totodată, proiectul urmărește corelarea procedurii de atribuire a finanțării cu cadrul normativ în vigoare, în vederea asigurării unei aplicări unitare și coerente a prevederilor legale, precum și a delimitării clare a responsabilităților Ministerului Culturii.

Modificările propuse instituie posibilitatea acordării, cu prioritate, a finanțării serviciilor de traducere a lucrărilor din limba română în alte limbi, a drepturilor de autor aferente acestora, cu stabilirea expresă a categoriilor de cheltuieli eligibile, precum și a serviciilor de tipar/publicare.

Noua reglementare va conduce la ajustarea procedurii administrative, la uniformizarea tratamentului financiar-contabil al mijloacelor alocate și la eliminarea potențialelor interferențe sau ambiguități în procesul de gestionare a resurselor bugetare.

Modificările vizează, în principal:

- excluderea cuvântului „*nerambursabil*” la orice formă gramaticală din textul *Regulamentului*;
- substituirea sintagmelor „*traducerii și editării*” și „*traducerea/editarea*” la orice formă gramaticală cu sintagma „*traducerea*”, la forma gramaticală corespunzătoare, atât în cuprinsul capitolelor II–VIII ale Regulamentului, în vederea orientării finanțării cu prioritate către costurile aferente serviciilor de traducere și drepturilor de autor incluse în obiectul finanțării.
- clarificarea responsabilităților Ministerului Culturii în procesul de gestionare a mijloacelor financiare alocate din bugetul de stat;

Prin urmare, modificările propuse urmăresc eficientizarea și clarificarea mecanismului de finanțare, delimitarea expresă a obiectului sprijinului financiar acordat din bugetul de stat, precum și consolidarea cadrului normativ aplicabil. Noile intervenții normative vor contribui la asigurarea unei gestionări coerente a mijloacelor financiare, la reducerea ambiguităților de interpretare și la alinierea Regulamentului la principiile de legalitate, rigoare contabilă și bună administrare a resurselor bugetare.

Totodată, proiectul de hotărâre prevede ca data intrării în vigoare a noii Hotărâri a Guvernului să fie data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Circumstanțele obiective care justifică această măsură sunt:

- numărul semnificativ de propuneri de proiecte/oferte de traduceri, ediția 2026, aflate în proces de aprobare a ordinului de finanțare;
- caracterul internațional al Programului, care implică realizarea lucrărilor de traducere a autorilor autohtoni în peste 10 țări europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în

considerare
Alte opțiuni analizate, precum păstrarea editării în cadrul programului sau aplicarea unui mecanism distinct de finanțare, au fost considerate ineficiente din punct de vedere administrativ și bugetar.
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Modificările propuse vor contribui la clarificarea obiectului finanțării și a responsabilităților instituționale, asigurând o aplicare unitară a cadrului normativ în vigoare. Simplificarea mecanismului de finanțare va reduce sarcina administrativă și va facilita gestionarea și evidența financiar-contabilă a mijloacelor alocate din bugetul de stat, fără a implica cheltuieli bugetare suplimentare.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului nu necesită alocarea unor surse financiare suplimentare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Modificările propuse vor asigura un cadru mai clar și mai previzibil pentru beneficiarii din sectorul privat interesați de accesarea finanțării. Delimitarea expresă a cheltuielilor eligibile va contribui la reducerea incertitudinilor procedurale și la facilitarea procesului de aplicare și implementare a proiectelor. Totodată, simplificarea mecanismului de finanțare va spori eficiența relației dintre autoritatea finanțatoare și operatorii privați.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul de hotărâre promovat, nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de hotărâre nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
In scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, anunțul despre inițierea procesului de elaborare a proiectului HG a fost plasat pe platforma particip.gov.md - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16244 , (perioada 09.02-20.02.2026), inclusiv și anunțul cu privire la consultarea publică a proiectului HG - https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16298 (perioada 02.03 - 13.03.2026), inclusiv și proiectul definitivat - (perioada 10.04 - 24.04.2026).
Proiectul de act normativ a fost avizat de către Ministerul Finanțelor.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul hotărârii Guvernului a fost supus expertizei juridice (nr. 04/1-3883 din 08.04.2026) și anticorupție (nr. EHG26/11315 din 30.03.2026) în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
În urma expertizării, Ministerul Justiției Ministerul Justiției reține că, potrivit art. 22

alin. (10) din Legea nr. 939/2000, Guvernul aprobă modalitatea de efectuare a cheltuielilor pentru traducerea și editarea cărții în străinătate. În acest context, amendamentul privind excluderea termenului „editare” din HG nr. 256/2013 nu este judicios și urmează a fi revăzut, întrucât Guvernul nu poate restrânge domeniul stabilit de lege, ci doar reglementează mecanismul de finanțare. Deși intervenția urmărește clarificarea cheltuielilor eligibile și eficientizarea procedurii, aceasta nu poate conduce la eliminarea unor componente prevăzute expres de cadrul legal. Suplimentar, sintagma „1.1. în hotărâre:” se va exclude ca fiind inutilă, cu renumerotarea corespunzătoare a textului. Totodată, lista contrasemnatarilor va fi ajustată în conformitate cu art. 102 alin. (4) din Constituție și art. 36 din Legea nr. 136/2017.

De asemenea, Centrul Național Anticorupție constată că, în procesul de elaborare, au fost respectate prevederile privind transparența decizională, iar proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul este în concordanță cu interesul public, contribuind la ajustarea cadrului normativ și la optimizarea administrării fondurilor bugetare destinate culturii, printr-un proces de finanțare mai transparent și eficient.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Ministerul Culturii, în cadrul Concursului Programului de traducere și editare a cărții naționale în străinătate, va asigura, în procesul de organizare și desfășurare a concursului proiectelor editoriale, modificarea contractelor de finanțare încheiate cu beneficiarii, în vederea aducerii acestora în concordanță cu prevederile cadrului normativ modificat.